

Міністерство культури та інформаційної політики України
*Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти*

«СХВАЛЕНО»

Науково-методичною радою

Державного науково-методичного центру
змісту культурно-мистецької освіти

Протокол № 7

від «25» листопада 2022 р.

**Типова навчальна програма з навчальної дисципліни
«ХОРЕОГРАФІЧНИЙ АНСАМБЛЬ»
середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти
з хореографічного мистецтва початкового професійного спрямування,
клас народно-сценічного танцю**

**Київ
2022**

Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «ХОРЕОГРАФІЧНИЙ АНСАМБЛЬ» середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з хореографічного мистецтва початкового професійного спрямування, клас народно-сценічного танцю. Київ, 2022. 16 с.

Укладачі: **Березинець О. А.**, заступник директора з навчально-виховної роботи, викладач хореографічних дисциплін Ніжинського фахового коледжу культури і мистецтв імені Марії Заньковецької; викладач хореографічних дисциплін мистецької школи при Ніжинському фаховому коледжі культури і мистецтв імені Марії Заньковецької, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, *координатор групи*;
Верлан Л. Б., завідувач хореографічним відділенням, викладач хореографічних дисциплін Київської дитячої школи мистецтв № 3, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;
Ляшенко Є. П., викладач хореографічних дисциплін Гадяцького фахового коледжу культури і мистецтв ім. І. П. Котляревського, спеціаліст вищої категорії;
Трускалова С. М., заступник директора з навчально-виховної роботи Київського державного фахового хореографічного коледжу, викладач фахових дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Рецензенти: **Кащук М. В.**, завідувач хореографічним відділом Сокальської дитячої школи мистецтв імені Віктора Матюка (Львівська обл.), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;
Квецко О. Я., старший викладач кафедри сценічного мистецтва і хореографії Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, викладач Фахового коледжу культури і мистецтв (м. Калуш), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат мистецтвознавства;
Ростовська Ю. О., доцент кафедри музичної педагогіки та хореографії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, кандидат педагогічних наук.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Типова навчальна програма з навчальної дисципліни «Хореографічний ансамбль» (далі – типова навчальна програма) розроблена з урахуванням вимог до обсягу та результатів навчання, передбачених Типовою освітньою програмою середнього (базового) рівня початкової мистецької освіти з хореографічного мистецтва початкового професійного спрямування, клас народно-сценічного танцю (наказ Міністерства культури України від 23.07.2019 № 562) та містить загальний нормативний зміст, обсяг та нормативні результати навчання з хореографічного мистецтва, а також окреслює рекомендовані підходи до планування й організації освітнього процесу в класі народно-сценічного танцю.

Типова навчальна програма зорієнтована на закріплення та удосконалення базових навичок з хореографічного мистецтва здобутих на дисциплінах хореографічного циклу в мистецьких школах (хореографічних відділеннях шкіл мистецтв, а також може бути використана іншими суб'єктами освітньої діяльності, які реалізують програми позашкільної освіти за мистецьким напрямом).

Типова навчальна програма може бути основою для розроблення викладачем робочої навчальної програми, в якій деталізується, конкретизується та адаптується нормативний зміст дисципліни, відповідно до місцевих умов і потреб учня / учениці, визначаються організаційні форми проведення та види навчальних занять, комплекс художньо-педагогічних технологій та методів викладання, необхідне методичне забезпечення, форми та засоби контролю якості знань учнів з урахуванням індивідуального підходу. Також викладач може реалізувати власний алгоритм викладання через перерозподіл нормативного змісту навчання та зміну послідовності навчального матеріалу дисципліни за модулями, уточнення додаткових обсягів та результатів навчання понад визначених типовою навчальною програмою.

Мета вивчення дисципліни орієнтована на формування в учнів практичних і виконавських компетентностей з хореографії з належним ступенем емоційної, художньо-пластичної виразності засобами хореографії. Розвиток хореографічних та творчих здібностей учнів, сприяння визначенню ціннісних орієнтирів та потреб у творчій самореалізації, духовно-естетичному самовдосконаленню та професійному самовизначенню, забезпечення емоційно-естетичного досвіду. Опанування нормативного змісту типової навчальної програми забезпечить учням можливість застосовувати набуті в процесі навчання компетентності для творчої самореалізації, мотивації подальшого навчання на поглибленому підрівні початкової мистецької освіти або в навчальних закладах фахової передвищої освіти.

Основні навчальні **завдання** типової навчальної програми: надати викладачу інструментарій для розроблення робочої навчальної програми та організації і проведення занять з дисципліни «Хореографічний ансамбль».

Нормативний зміст навчальної дисципліни розподілений за роками навчання та модулями, містить визначені результати навчання, які має продемонструвати учень / учениця на різних етапах вивчення дисципліни. У разі збільшення,

відповідно до освітньої програми закладу, кількості годин на вивчення цієї початкової дисципліни, робоча навчальна програма має передбачати ширші за змістом та більш високі за рівнем складності, ніж описані в типовій навчальній програмі, нормативні результати навчання.

Опанування нормативного змісту навчання за типовою навчальною програмою розраховано на мінімальну нормативну кількість навчальних тижнів – 35 тижнів на рік (без урахування канікулярних періодів) та на мінімальний нормативний обсяг часу на опанування програми, який становить для першого – п'ятого років навчання – 70 год. на рік (2 год. на тиждень).

Освітній процес з навчальної дисципліни «**Хореографічний ансамбль**» здійснюється у формі навчальних занять, а також заходів поточного та підсумкового контролю. Основною формою організації занять є *груповий урок*.

Навчання проводиться за *модулями*. Кожен модуль передбачає формування певної частини компетентностей, що стають основою для подальшого навчання та досягнення нормативних навчальних результатів після завершення опанування типової навчальної програми.

З метою реалізації індивідуального підходу до кожного / кожної учня / учениці та відповідно до принципів модульної системи навчання в робочій навчальній програмі рекомендовано, на розсуд викладача, **загальну кількість навчальних годин** розподіляти на:

- поглиблення та вдосконалення набутих навичок та вмінь учнів або збільшення часу на вивчення окремих модулів у зв'язку з індивідуальною потребою учня / учениці;

- повторення / закріплення вивченого матеріалу;

- репетиції та підготовку до контрольних заходів та/або публічних виступів;

- планування та проведення інших форм роботи (відвідування культурно-мистецьких заходів, пов'язаних зі змістом мистецької освіти тощо);

- відпрацювання нормативного змісту навчання через непередбачувані обставини (карантин, хвороба учня / учениці тощо).

Програмний матеріал з навчальної дисципліни «**Хореографічний ансамбль**» формується викладачем самостійно з урахуванням індивідуальних здібностей та розвитку учнів. Але, розробляючи робочу навчальну програму та вимоги до річного підсумкового контролю, викладач має врахувати необхідність вивчення одного танцювального номера за семестр.

Поточний контроль здійснюється:

під час навчальних занять (поурочний контроль);

за підсумками кожного модуля (модульний контроль).

Поточний контроль може здійснюватися у формі контрольних уроків, переглядів, заліків.

Конкретні форми поточного (поурочного, модульного) контролю визначаються викладачем відповідно до робочої навчальної програми, що схвалюється методичним об'єднанням або відділом / відділенням.

Підсумковий річний контроль здійснюється після завершення кожного року навчання у формі річного практичного показу, що включає демонстрацію результатів навчання за типовою навчальною програмою відповідного року. Викладач у своїй робочій навчальній програмі чітко вказує програмний матеріал, який виноситься на контрольний захід.

Наприкінці п'ятого року навчання проводиться **підсумковий контроль за результатами опанування типової навчальної програми** у формі **контрольного уроку** (у формі практичного показу, публічного / концертного виступу тощо).

Вимоги та форма проведення **підсумкового контролю** розробляються викладачем та затверджуються на методичному засіданні відділу з урахуванням можливостей та здібностей випускників не пізніше, ніж за два місяці до проведення випускного іспиту.

Визначення рівня досягнення учнями результатів навчання середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти передбачає оцінювання через виставлення балів (оцінок) у цифровому (числовому) виразі за поділом на 4 рівні: початковий (1 – 3 бали), середній (4 – 6 балів), достатній (7 – 9 балів), високий (10 – 12 балів). Метою оцінювання є визначення рівня навчальних досягнень учня/учениці в оволодінні змістом, визначеним цією типовою навчальною програмою на кожному з етапів навчання (*Додаток*).

НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ, ОБСЯГ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Перший рік навчання. Завдання: ознайомлення з різновидами хороводів та побутових танців, опанування різноманітних хореографічних малюнків та їх зміни, вміння дотримуватись інтервалів під час виконання простих і складних малюнків у танцях, набуття відчуття ансамблевого виконання.

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин	Результати навчання
Модуль 1. <i>Постановка хороводів: ігрові, обрядові, орнаментальні та інше(за вибором викладача)</i>	I. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців у хороводі: ігрові, обрядові, орнаментальні та інші (за вибором викладача). II. Основні рухи до хороводів: танцювальний крок, перемінний, доріжка плетена, припадання, упадання та інше (за вибором викладача). III. Перебудови в хороводах: з кола в колону, з колони в лінії, з кола в два кола, з кола в лінії, з кола в діагональ, «ланцюжок», «ворітця», «зірочка» та інше (за	32	1. Демонструє характер, манеру виконання рухів у хороводі. 2. Демонструє синхронне виконання рухів з дотриманням заданого малюнку хороводу. 3. Демонструє почуття, емоційність і артистичність під час виконання хороводу. 4. Демонструє виконавську

	<p>вибором викладача).</p> <p>IV. Постановка хороводу (за вибором викладача).</p> <p>V. Репетиційна робота – відпрацювання хороводу в частинах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці. 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Відпрацювання синхронності, ансамблевості виконання. 4. Репетиція танцю в костюмах. 		<p>майстерність під час публічного виступу.</p> <p>5. Взаємодіє з іншими учасниками колективу під час виконання хороводу.</p>
<p>Модуль 2. Постановка побутових танців: <i>козачки, гопаци, метелиці, коломийки, гуцулки, верховини, польки і кадрили (за вибором викладача)</i></p>	<p>I. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців у побутових танцях (за вибором викладача).</p> <p>II. Основні рухи до побутових танців: танцювальні кроки, біги, оберти, стрибки, присядки, закладки та інше (за вибором викладача).</p> <p>III. Малюнки в побутових танцях: прості, складні, багатопланові та інші (за вибором викладача).</p> <p>IV. Постановка побутового танцю (за вибором викладача).</p> <p>V. Репетиційна робота – відпрацювання хороводу в частинах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці. 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Відпрацювання синхронності, ансамблевості виконання. 4. Репетиція танцю в костюмах. 	38	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демонструє характер, манеру виконання рухів у побутових танцях. 2. Демонструє синхронне виконання рухів з дотриманням заданих малюнків у побутових танцях. 3. Демонструє почуття, емоційність і артистичність під час виконання побутових танців. 4. Демонструє технічну майстерність під час виконання сольної партії в побутових танцях. 5. Взаємодіє в парі та з іншими учасниками колективу під час виконання побутових танців. 6. Відтворює та координує рухи відповідно до музичного темпу. 7. Володіє дрібною технікою виконання козачків, коломийок та інших танців.
Всього годин у навчальному році:			70

Протягом першого року навчання учень / учениця опановує: вміння тримати інтервали під час композиційної перебудови в танці, бачити одночасно себе і відчувати партнерів, колективно відчувати метроритм музичного супроводу, володіти дрібною технікою виконання.

На підсумковому річному контрольному заході учень / учениця виконує: хоровод та побутовий танець (за вибором викладача).

Другий рік навчання. Завдання: ознайомлення з парно-масовими та сюжетними танцями, опанування роботи в парі, взаємодії з партнером, вміння розкривати хореографічні образи, набуття відчуття ансамблевого виконання.

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин	Результати навчання
<p>Модуль 3 . <i>Парно-масовий танець в характері танців регіонів України</i></p>	<p>I. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців у парно-масовому танці в характері танців регіонів України (за вибором викладача).</p> <p>II. Лексика в парно-масовому танці в характері танців регіонів України: кроки, біги, рухи тощо (за вибором викладача).</p> <p>III. Комбінації на основі вивчених рухів в парно-масовому танці в характері танців регіонів України (за вибором викладача).</p> <p>IV. Етюди та/або фрагменти на основі вивчених рухів в парно-масовому танці в характері танців регіонів України (за вибором викладача).</p> <p>V. Постановка в парно-масовому танці в характері танців регіонів України (за вибором викладача).</p> <p>VI. Репетиційна робота – відпрацювання танцю в частинах.</p> <p>1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці.</p>	<p>32</p>	<p>1. Демонструє техніку, манеру виконання рухів у танці.</p> <p>2. Демонструє синхронне виконання рухів з дотриманням заданого малюнку в танці.</p> <p>3. Демонструє виконавську майстерність під час публічного виступу.</p> <p>4. Взаємодіє з іншими учасниками колективу під час виконання у танцю.</p> <p>5. Передає характер музичного супроводу через пластику тіла та внутрішній емоційний стан, манеру виконання.</p> <p>6. Передає національний та локальний колорит фольклорного українського танцю.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Робота над художнім образом та технікою виконання складних рухів. 4. Репетиція танцю в костюмах. 		
Модуль 4. Постановка сюжетного танцю (тема праці, дружби, народна героїка, народний побут, окремі явища природи і зображення виробничих знарядь селянина в дії, звичаї птахів і тварин тощо)	I. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців у сюжетному танці (за вибором викладача). II. Лексика сюжетного танцю: кроки, біги, рухи тощо (за вибором викладача). III. Комбінації на основі вивчених рухів сюжетного танцю (за вибором викладача). IV. Етюди та/або фрагменти на основі вивчених рухів сюжетного танцю (за вибором викладача). V. Постановка сюжетного танцю (за вибором викладача). VI. Репетиційна робота – відпрацювання танцю в частинах. <ul style="list-style-type: none"> 1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці. 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Робота над художнім образом. 4. Репетиція танцю в костюмах. 	38	<ul style="list-style-type: none"> 1. Демонструє техніку, характер, манеру виконання рухів у танці. 2. Демонструє почуття, емоційне наповнення під час виконання танцю. 3. Володіє елементами акторської майстерності та образного перетворення. 4. Взаємодіє в образі з іншими учасниками колективу під час виконання сюжетного танцю. 5. Передає характер музичного супроводу через пластику тіла та внутрішній емоційний стан, манеру виконання.
Всього годин у навчальному році:			70

Протягом другого року навчання учень / учениця опановує: вміння взаємодіяти в парі, розкривати хореографічні образи, демонструвати акторську і виконавську майстерність під час публічних виступів.

На підсумковому річному контрольному заході учень / учениця виконує: парно-масовий та сюжетний танець (за вибором викладача).

Третій рік навчання. Завдання: ознайомлення з жіночими / чоловічими танцями та танцями великої форми, їх особливостями, емоційною наповненістю та технічною майстерністю, опанування синхронного виконання і передачі характеру музичного супроводу через пластику тіла.

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин	Результати навчання
<p>Модуль 5 . <i>Жіночий / чоловічий танець на основі українського фольклору (обрядові, пов'язані з піснею, сюжетні, побутові тощо)</i></p>	<p>I. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців у жіночому / чоловічому танці на основі українського фольклору (за вибором викладача).</p> <p>II. Лексика в жіночому / чоловічому танці на основі українського фольклору: кроки, біги, рухи тощо (за вибором викладача).</p> <p>III. Комбінації на основі вивчених рухів в жіночому / чоловічому танці на основі українського фольклору (за вибором викладача).</p> <p>IV. Етюди та/або фрагменти на основі вивчених рухів у жіночому / чоловічому танці на основі українського фольклору (за вибором викладача).</p> <p>V. Постановка жіночого / чоловічого танцю на основі українського фольклору (за вибором викладача).</p> <p>VI. Репетиційна робота – відпрацювання танцю в частинах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці. 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Робота над художнім образом та технікою виконання складних рухів. 4. Репетиція танцю в костюмах. 	<p>32</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демонструє техніку, манеру виконання рухів у танці. 2. Демонструє синхронне виконання рухів з дотриманням заданого малюнку в танці. 3. Передає різноманітність характеру образів (ліричність, жіночність, завзятість, мужність, жартівливість, сатиричність тощо) під час виконання танцю. 4. Демонструє виконавську майстерність під час публічного виступу. 5. Взаємодіє з іншими учасниками колективу під час виконання танцю. 6. Передає характер музичного супроводу через пластику тіла та внутрішній емоційний стан, манеру виконання. 7. Вміє розподіляти силове навантаження в чоловічому танці.

<p>Модуль 6. <i>Постановка танців великої форми в характері танців народів світу (хореографічна композиція, хореографічна сюїта, вокально-хореографічна композиція)</i></p>	<p>I. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців у парах у танці великої форми в характері танців народів світу (за вибором викладача).</p> <p>II. Основні рухи до танцю великої форми в характері танців народів світу (за вибором викладача).</p> <p>III. Комбінації на основі вивчених рухів танцю великої форми в характері танців народів світу (за вибором викладача).</p> <p>IV. Етюди та/або фрагменти на основі вивчених рухів танцю великої форми в характері танців народів світу (за вибором викладача).</p> <p>V. Постановка танцю великої форми в характері танців народів світу (за вибором викладача).</p> <p>VI. Репетиційна робота – відпрацювання танцю в частинах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці. 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Відпрацювання синхронності, ансамблевості виконання. 4. Репетиція танцю в костюмах. 	38	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демонструє техніку, характер, манеру виконання рухів у танці. 2. Демонструє синхронне виконання рухів з дотриманням заданого малюнку в танці. 3. Демонструє почуття, емоційність і артистичність під час виконання танцю. 4. Демонструє виконавську майстерність під час публічного виступу. 5. Взаємодіє з іншими учасниками колективу під час виконання танцю. 6. Передає характер музичного супроводу через пластику тіла та внутрішній емоційний стан, манеру виконання.
Всього годин у навчальному році:	70		

Протягом третього року навчання учень / учениця опанує: синхронне, емоційне, технічне виконання танцю, здатність передавати характер музичного супроводу через пластику тіла, розкривати різноманітність характеру образів, з легкістю виконувати перебудови в танці.

На підсумковому річному контрольному заході учень / учениця виконує: жіночий / чоловічий танець та танець великої форми (за вибором викладача).

Четвертий рік навчання. Завдання: ознайомлення з характерними особливостями виконання танцю малої форми, прийомами імпровізації та/або сольного виконання; ознайомлення з традиціями українського народу через вивчення кращих зразків народної хореографії.

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин	Результати навчання
<p>Модуль 7. <i>Мала форма танцю</i></p>	<p>I. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців у танцях малої форми (за вибором викладача).</p> <p>II. Лексика танцю малої форми (за вибором викладача).</p> <p>III. Комбінації на основі вивчених рухів у танцях малої форми (за вибором викладача).</p> <p>IV. Етюди та/або фрагменти на основі вивчених рухів у танцях малої форми (за вибором викладача).</p> <p>V. Постановка танцю малої форми (за вибором викладача).</p> <p>VI. Репетиційна робота – відпрацювання танцю в частинах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці. 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Робота над художнім образом та технікою виконання складних рухів. 4. Репетиція танцю в костюмах. 	<p>32</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демонструє техніку, манеру виконання рухів у танці. 2. Передає різноманітність характеру образів під час виконання танцю. 3. Демонструє оптимально-виконавські прийоми для втілення хореографічного образу. 4. Передає характер музичного супроводу через пластику тіла та внутрішній емоційний стан, манеру виконання. 5. Володіє прийомами імпровізації та сольного виконання.
<p>Модуль 8. <i>Зразки народної хореографії як свідчення глибоких естетичних поглядів українського народу</i></p>	<p>I. Характеристика творчості балетмейстера обраного зразка української народно-сценічної хореографії XX–XXI століття.</p> <p>II. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців в танці «золотого фонду» України (за вибором викладача).</p> <p>III. Лексика танцю «золотого</p>	<p>38</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Демонструє високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміє застосовувати їх як виражальний засіб. 2. Називає балетмейстера

	<p>фонду» України (за вибором викладача).</p> <p>IV. Фрагменти на основі вивчених рухів в танці «золотого фонду» України (за вибором викладача).</p> <p>V. Постановка танцю «золотого фонду» України (за вибором викладача).</p> <p>VI. Репетиційна робота – відпрацювання танцю в частинах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці. 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Робота над художнім образом та технікою виконання складних рухів. 4. Репетиція танцю в костюмах. 	<p>обраного зразка української народно-сценічної хореографії ХХ–ХХІ століття та його творчі досягнення.</p> <p>3. Передає характерні риси притаманні зразкам народної хореографії:</p> <ul style="list-style-type: none"> - точність лексичної подачі рухів того чи іншого регіону, локального району чи етнічної групи; - відповідну композиційну побудову; - певний характер виконання. <p>4. Передає характер музичного супроводу через пластику тіла та внутрішній емоційний стан, манеру виконання.</p>
Всього годин у навчальному році:		70

Протягом четвертого року навчання учень / учениця опанує:
 прийоми імпровізації та/або сольного виконання;
 засоби хореографічної виразності і технічної майстерності;
 хореографію танців «золотого фонду» України.

На підсумковому річному контрольному заході учень / учениця виконує: танець малої форми та танець із «золотого фонду» України (за вибором викладача).

П'ятий рік навчання. Завдання: ознайомлення з характерними рисами виконання стилізованого танцю та танців місцевого регіону; особливістю музичного супроводу, реквізиту та одягу місцевого регіону; опанування здатності передавати через лексику сучасного танцю красу народної хореографії; оволодіння технікою виконання рухів притаманних хореографії місцевого регіону.

Навчальні модулі	Зміст навчання	Середня кількість годин	Результати навчання
Модуль 9. Стилізований танець	<p>I. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців у стилізованих танцях (за вибором викладача).</p> <p>II. Лексика в стилізованих танцях (за вибором викладача).</p> <p>III. Комбінації на основі вивчених рухів у стилізованих танцях (за вибором викладача).</p> <p>IV. Етюди та/або фрагменти на основі вивчених рухів у стилізованих танцях (за вибором викладача).</p> <p>V. Постановка стилізованого танцю (за вибором викладача).</p> <p>VI. Репетиційна робота – відпрацювання танцю в частинах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці. 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Робота над художнім образом та технікою виконання складних рухів. 4. Репетиція танцю в костюмах. 	32	<ol style="list-style-type: none"> 1. Передає через сучасну лексику національний танцювальний колорит. 2. Демонструє техніку, манеру виконання сучасних рухів у танці. 3. Демонструє оптимально-виконавські прийоми для втілення хореографічного образу. 4. Передає характер музичного супроводу через пластику тіла та внутрішній емоційний стан, манеру виконання.
Модуль 10. Вивчення танців на матеріалі місцевого регіону	<p>I. Основні положення рук, голови, корпусу, положення виконавців у танцях на матеріалі місцевого регіону (за вибором викладача).</p> <p>II. Лексика в танцях на матеріалі</p>	38	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знає і називає танці місцевого регіону. 2. Демонструє манеру виконання, особливості характеру танців місцевого регіону.

	<p>місцевого регіону (за вибором викладача).</p> <p>III. Комбінації на основі вивчених рухів в танцях на матеріалі місцевого регіону (за вибором викладача).</p> <p>IV. Етюди та/або фрагменти на основі вивчених рухів у стилізованих танцях (за вибором викладача).</p> <p>V. Постановка танцю на матеріалі місцевого регіону (за вибором викладача).</p> <p>VI. Репетиційна робота – відпрацювання танцю в частинах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відпрацювання техніки, характеру, манери виконання рухів у танці. 2. Робота з реквізитом (за наявності). 3. Робота над художнім образом та технікою виконання складних рухів. 4. Репетиція танцю в костюмах. 	<p>3. Передає через засоби виразності хореографічний образ та характер музичного супроводу танцю місцевого регіону.</p> <p>4. Володіє технікою виконання рухів танців місцевого регіону.</p>
	70	
Всього годин у навчальному році:		70

Протягом п'ятого року навчання учень / учениця опановує:

лексику і техніку виконання сучасного танцю та танців місцевого регіону; особливості композиційної побудови в стилізованих танцях та танцях місцевого регіону; втілення художнього образу в стилізованих танцю та танцях місцевого регіону.

На підсумковому річному контрольному заході учень / учениця виконує: стилізований танець та танець місцевого регіону (за вибором викладача).

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білошкурський В. С., Шалапа С. В., Перепелкін В. В. Танцювальне мереживо Полтавського краю : збірник хореографічних матеріалів. Київ : НАКККіМ, 2014. 268 с.
2. Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу. Київ : Музична Україна, 1975. Ч. 1. 214 с.
3. Бондаренко Л., Бердовський О. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу. Київ : Музична Україна, 1976. Ч. 2. 133 с.
4. Василенко К. Ю. Український танець : підручник. Київ : ПП КПК, 1997. 282 с.
5. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. Вид. 3-тє. Київ : Видавництво «Мистецтво», 1996. 496 с.
6. Верлан Л. Особливості виконання танців Середньої Азії : методичні рекомендації. Київ : НАКККіМ, 2016. 36 с.
7. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. Вид 5-тє., доп. Київ : Музична Україна, 1990. 150 с.
8. Голдрич О. Барви Карпат. Львів : Сполом, 1999. 130 с.
9. Голдрич О. Хореографія: посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Львів : Край, 2003. 160 с.
10. Гулик В. С. Білоруський народний танець у дитячому хореографічному колективі : комплекс навчально-методичного забезпечення предмета «Народно-сценічний танець» для хореографічної школи, хореографічного відділення початкового спеціалізованого мистецького закладу (школи естетичного виховання). Київ : «Сталь», 2016. 76 с.
11. Українські народні танці / упоряд., авт. вступ. ст. і прим. А. І. Гуменюк, ред. П. П. Вірський. Київ : Наукова думка, 1969. 610 с.
12. Зайцев Є. В., Колесніченко Ю. В. Основи народно-сценічного танцю. Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. 416 с.
13. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народного танцю : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 376 с.
14. Камін В. О. Народно-сценічний танець : груповий розподіл вправ біля станка : навч. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2008. 151 с.
15. Каримова Р. Урок узбекського танца. Ташкент : Укитувчи, 1987. 88 с.
16. Курбет В. Молдавські народні танці. Кишинів, 1969. 200 с.
17. Стасько Б. Хореографічне мистецтво Івано-Франківщини. Львів : Сполом, 2004. 312 с.
18. Чміль В. А. Танці Запорізького краю в обробці З. Сизоненка. Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2005. 340 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Рівні компетенції	Бали	Характеристика навчальних досягнень
Початковий	1	Без допомоги викладача не виконує жодного елементу уроку.
	2	Частково володіє навчальним матеріалом. Виконує лише окремі танцювальні елементи.
	3	Володіє навчальним матеріалом на початковому рівні. Частково виконує рухи та комбінації. Не орієнтується в сценічному просторі та малюнках танцю.
Середній	4	Володіє навчальним матеріалом уроку на середньому рівні, здатен відтворити комбінації не в повному обсязі, допускає помилки.
	5	Володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, але через слабку мотивацію не виконує в повному обсязі матеріал уроку. Здатен за допомогою викладача відтворити значну його частину.
	6	Має середні фізичні дані, рухається координовано, завдяки наполегливості та працездатності добре справляється з програмним матеріалом. Не достатньо володіє акторською майстерністю.
Достатній	7	Володіє основними рухами та комбінаціями, але не може відтворювати їх у повному обсязі в окремих танцювальних елементах, танцювальних малюнках, заданих викладачем.
	8	Володіє вивченим обсягом навчального матеріалу на достатньому рівні, під час виконання танцювальних номерів допускає помилки. Здатен виправляти їх під керівництвом викладача.
	9	Вільно володіє вивченим обсягом навчального матеріалу, самостійно виправляє допущені помилки. Вміє вірно відтворювати елементи всіх танцювальних номерів, але допускає незначні недоліки у виконанні деяких технічних вправ. Здатний перевілюватись в заданий художній образ.
Високий	10	Правильно виконує танцювальні комбінації та малюнки в постановках. Знає та відтворює партії танцювальних номерів, добре володіє технікою виконання складних рухів, володіє манерою виконання танцю, повністю розкриває хореографічний образ лише за допомогою викладача.
	11	Використовує набуті знання і вміння в нестандартній ситуації. На високому рівні відтворює партії танцювальних номерів, швидко засвоює танцювальні комбінації та малюнки задані викладачем, вільно володіє ускладненою технікою, удосконалює свій виконавський рівень.
	12	Виявляє особливі здібності, проявляє творчість і вміє самостійно набувати знання. Бездоганно виконує елементи всіх танців, швидко засвоює танцювальні комбінації і перебудови, задані викладачем, вміє самостійно реалізувати набуті знання та вміння, відрізняється виконавською манерою, музичністю, емоційністю, натхненністю, акторською майстерністю під час виконання танцювальних композицій та танців.